

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐาน การปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

วรรณิศา พิศวง^{1*}, อีรวุธ ธาดาตันติโชค¹ และณัฐวรรณ พุ่มดียิ่ง¹

¹ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

*wannisa.study@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น 2) ศึกษาระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม จำนวน 327 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนแยกตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การสร้างแรงบันดาลใจ การมีส่วนร่วม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญหา การเป็นแบบอย่างที่ดี ตามลำดับ

2. ระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น ได้แก่ การกระตุ้นการใช้ปัญหา และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 28.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยสมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 2.86 + 0.20 (X_4) + 0.17 (X_5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารระดับต้น มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

Transformational leadership of first-level administrators affected the work according to performance standards of teacher under the Nakhon Pathom Secondary Education service area office

Wannisa Pissawong^{1*}, Theerawoot Thadatontichok¹ and Nuttawan pumdeeying¹

¹Department of Educational Administration Nakhon Pathom Rajabhat University

*wannisa.study@gmail.com

Abstract

This research aimed to: 1) study the level of transformational leadership of junior administrators 2) study the level of work according to the performance standards of teachers and 3) analyze the transformational leadership of primary administrators that affects teachers' work according to performance standards. Under the jurisdiction of the Nakhon Pathom Secondary Educational Service Area Office. The sample group is government teachers in educational institutions. Under the Nakhon Pathom Secondary Educational Service Area Office, there are 327 people. Using a stratified proportional sampling method separated by school size. The research instrument was a questionnaire created was analyzed by finding values. Percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression. The research results found that

1. Overall and in specific aspects, the transformational leadership of first-level was at a high level. The aspects were Inspiration motivation, having a vision, Individual consideration, Intellectual stimulation, Rolemodel, respectively.

2. Overall and in specific aspects, the according to teachers' performance standards was at a high level. The aspects were Relationships with parents and community, performing teacher duties, learning management, respectively.

3. Transformational leadership of first-line service providers includes: Intellectual stimulation and Individual consideration It is a factor that affects teachers' work according to performance standards. Together they predicted 28.2 percent, with statistical significance at the .01. The regression was $\hat{Y}_{tot} = 2.86 + 0.20 (X_4) + 0.17 (X_5)$

Keywords: Transformational Leadership, First-level administrators, Performance standards of teacher

1. บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยจะดำเนินไปด้วยดีหรือมีคุณภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคของการพัฒนาในแต่ละช่วงเวลา ในช่วงที่ผ่านมาการจัดการศึกษาของไทยได้พัฒนาโดยลำดับจากปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุนหลายด้าน ผวนกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีของศตวรรษที่ 21 แต่ในปี 2563 ได้เกิดภาวะวิกฤติขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศแทบทุกด้าน รวมถึงด้านการศึกษา ภาวะวิกฤตินี้ส่งผลให้ประเทศไทยต้องประกาศนโยบายและแนวทางในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดอย่างเร่งด่วน มาตรการที่นำมาใช้ได้แก่ การปิดประเทศโดยให้ประชาชนทุกคนหยุดกิจกรรมต่างๆ หยุดการเดินทาง และงดกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง มาตรการดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่นๆ รวมทั้งส่งผลต่อการจัดการศึกษาของประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ [1]

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนของผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรที่สำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งที่จะเป็นแบบอย่างเป็นผู้นำและเป็นผู้ประสานงานในการบริหาร ทั้งนี้การใช้ภาวะผู้นำที่ชาญฉลาดจะทำให้บุคลากรปฏิบัติงานยอมอุทิศตนเพื่อการทำงาน เกิดความรู้สึกและเจตคติที่ดีต่องานที่ทำ มีความกระตือรือร้น มีความสุขในการทำงานและยอมอุทิศตนเพื่องาน ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ [2] การปฏิรูปการศึกษาของไทยที่ผ่านมา มีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเรียนรู้ของคนไทยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิรูปครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีศักยภาพ สามารถผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 และสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพทางการศึกษา ได้กำหนดให้วิชาชีพทางการศึกษาเป็นวิชาชีพควบคุมประกอบด้วย วิชาชีพครู วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา วิชาชีพผู้บริหารการศึกษาและวิชาชีพควบคุมอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้เป็นหลักประกันและคุ้มครองให้ผู้รับบริการทางการศึกษาได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพรวมทั้งเป็นการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้มีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น [3]

“คุรุสภา” ซึ่งเป็นองค์กรวิชาชีพครูของไทยจึงได้กำหนดให้มีข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2562 [4] ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา โดยผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน สำหรับมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้นจะเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร ให้สามารถบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

2.3 เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่วิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม จำนวน 2,134 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดของกลุ่ม ตัวอย่าง แยกตามขนาดของโรงเรียน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน

3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ร่วม การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ตัวแปรตาม คือ มาตรฐานการปฏิบัติงาน จำนวน 3 ด้าน ประกอบด้วย การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่ ประสบการณ์ทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น มีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูมีลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

- 1 หมายถึง การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากสำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จัดทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 327 ฉบับ ไปยังครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบคำถามในแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยไปรับคืนเอง ตามวัน เวลาที่นัดหมาย ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อนำมาลงรหัสข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยได้แบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 327 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

3.6.1. นำแบบสอบถามทั้งหมด จัดระเบียบข้อมูลโดยวิธีลงรหัส ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตาราง และการพรรณนาความตามความหมายจากค่าสถิติที่วิเคราะห์ไว้

3.6.2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามลักษณะของแบบสอบถามในแต่ละตอนดังนี้

3.6.2.1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

3.6.2.2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นและการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ใช้การหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปรความหมายตามเกณฑ์ ตามแนวคิดของ Boonchom Srisaard [5] ดังนี้

1) การแปลความหมายระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แสดงว่ามีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แสดงว่ามีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แสดงว่ามีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แสดงว่ามีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แสดงว่ามีภาวะผู้นำของผู้บริหารระดับต้น อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2) การแปลความหมายระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แสดงว่ามีการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แสดงว่ามีการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แสดงว่ามีการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แสดงว่ามีการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แสดงว่ามีการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.2.3 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นและการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน [7]

(Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ดังนี้

.90-1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

.70-.90 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

.50-.70 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

.30-.50 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

.00-.30 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

3.6.2.4 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนครปฐม โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม

(n = 327)

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.34	0.50	มาก	2
2. การเป็นแบบอย่างที่ดี	4.15	0.46	มาก	5
3. การสร้างแรงบันดาลใจ	4.35	0.52	มาก	1
4. การกระตุ้นการใช้ปัญญา	4.30	0.50	มาก	4
5. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	4.33	0.52	มาก	3
รวม	4.33	0.45	มาก	

จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการสร้างแรงบันดาลใจอยู่ในลำดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.52) รองลงมาได้แก่การมีวิสัยทัศน์ร่วม (\bar{X} = 4.34, S.D. = 0.50) และการเป็นแบบอย่างที่ดีอยู่ในลำดับสุดท้าย (\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.46)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครปฐม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม

(n = 327)

การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การปฏิบัติหน้าที่ครู	4.48	0.34	มาก	2
2. การจัดการเรียนรู้	4.48	0.38	มาก	3
3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน	4.49	0.45	มาก	1
รวม	4.48	0.35	มาก	

จากผลการวิจัยพบว่า การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.35$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในลำดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.35$) รองลงมา ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.34$) และการจัดการเรียนรู้ อยู่ในลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.38$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม รายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นและการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_1)	การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_2)	การสร้างแรงบันดาลใจ (X_3)	การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_4)	การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_5)	การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot})
การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_1)	1.0					
การเป็นแบบอย่างที่ดี (X_2)	0.70**	1.00				
การสร้างแรงบันดาลใจ (X_3)	0.64**	0.78**	1.00			
การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X_4)	0.70**	0.81**	0.78**	1.00		
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X_5)	0.66**	0.83**	0.76**	0.85**	1.00	
การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot})	0.35**	0.48**	0.45**	0.50**	0.51**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.64 - 0.85 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นกับการทำงานตามมาตรฐานการทำงาน ของครู พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำถึงระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.35 - 0.51

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม

(n = 327)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
Regression	2	11.35	5.67	63.55	.00
Residual	324	28.93	0.08		
Total	326	40.28			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	t	Sig
ค่าคงที่	2.86		0.14	19.74	0.00
การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X ₄)	0.20	0.30	0.06	3.36	0.00
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X ₅)	0.17	0.24	0.06	2.77	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.531 R² = 0.282 SEE. = 0.298

ผลการวิจัยพบว่า การกระตุ้นการใช้ปัญญา (X₄) และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (X₅) เป็นตัวแปรที่ได้รับเลือกเข้าสมการถดถอย และสามารถอธิบายความผันแปรของการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.282 ซึ่งการกระตุ้นการใช้ปัญญา และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู และสามารถทำนายการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ได้ร้อยละ 28 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 2.86 + 0.20 (X_4) + 0.17 (X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.30 (Z_4) + 0.24 (Z_5)$$

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม สามารถอธิบายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

5.1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมนั้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การสร้างแรงบันดาลใจ การมีวิสัยทัศน์ร่วม การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการเป็นแบบอย่างที่ดี ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นมีความสำคัญอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปสู่โรงเรียนที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานนั้นจะต้องอาศัยการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารระดับต้นก็เป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้บริหารระดับต้นจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานที่ต้องอาศัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับ Satian Payothon [6] ที่กล่าวว่าคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขึ้นอยู่กับการบริหารภายในโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารระดับต้นต้องแสดงบทบาทร่วมกัน ในการทำงานร่วมกับครู โดยให้

ครูมีส่วนร่วมในกระบวนการคิดและตัดสินใจ มีความพึงพอใจ และมีความสุขในการทำงาน การบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิผล ในโครงสร้างการบริหารงานในโรงเรียนหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้ทำหน้าที่เป็นผู้บริหารระดับต้น ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะที่คล้ายกับกับผู้บริหารสถานศึกษาและมีความเกี่ยวข้องกับครูในกลุ่มสาระโดยตรง

5.2 การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ครู และการจัดการเรียนรู้ ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะครูมีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาบุคลากรของชาติให้มีคุณภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ รวมไปถึงมีหน้าที่อบรมบ่มนิสัยบุคคล ตลอดจนเยาวชนของชาติให้มีคุณสมบัติที่ดีทำหน้าที่ผ่านความเป็นผู้นำสร้างจิตสำนึกที่ดีให้กับผู้เรียน เพื่อให้สังคมมีความเจริญก้าวหน้าและดำรงอยู่ได้อย่างสันติสุข ดังนั้นมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูจึงเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงผลการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ที่ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาทุกคนต้องยึดถือและปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป็นหมายในการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sumet Bussaro [7] ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการเสริมพลังอำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพของครูถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่ครูทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง ซึ่งการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูจะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อนักเรียน

5.3 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู เรียงตามลำดับอิทธิพลจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การกระตุ้นการใช้ปัญญา และ 2) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 งานวิจัยนี้พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้น ได้แก่ การกระตุ้นการใช้ปัญญา และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สามารถทำนายการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม ได้ร้อยละ 28.2 สามารถอธิบายได้ว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานของครู แต่ก็ยังเป็นส่วนน้อยที่จะเป็นแรงกระตุ้นให้ครูทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามความคาดหวัง ทั้งนี้ก็อาจเนื่องมาจากยังไม่สามารถใช้อำนาจในการตัดสินใจได้อย่างเต็มที่ ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบทบาทของผู้เป็นหัวหน้างาน เป็นภาวะผู้นำที่ผู้เป็นหัวหน้างานสามารถใช้ในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย และเป็นที่ยอมรับแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน เกิดความร่วมมือที่จะช่วยกันขับเคลื่อนให้งานบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา และเมื่อบุคลากรในสถานศึกษามีผู้นำที่ดีตั้งแต่ระดับต้นก็จะสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างดี ตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สอดคล้องกับ Jarupat Boonsong [8] กล่าวว่าผู้บริหารระดับต้นเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพาทีมงานไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และเป็นผู้นำในการดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องมีภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล มีความรู้ ทักษะในการเป็นผู้นำ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีปฏิบัติงานที่สร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่าย และเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำให้กับผู้บริหารระดับต้น ซึ่งเป็นครูผู้ได้รับแต่งตั้งและมอบหมายให้รับผิดชอบหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในตำแหน่ง หัวหน้าฝ่าย

หัวหน้างาน หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยการจัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านวิชาชีพและส่งเสริมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและจัดการศึกษา

6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้อำนาจในการบริหารจัดการศึกษากับครูผู้ได้รับแต่งตั้งและมอบหมายให้รับผิดชอบหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในตำแหน่ง หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมถึงมีหน้าที่ทำตามนโยบายที่ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางกำหนดไว้

6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารระดับต้นในการบริหารสถานศึกษา

6.2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

6.2.3 ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการพัฒนาคุณภาพการทำงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

7. เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] Teachers Council Secretariat. (2022). Annual report on the performance of the Teachers Council Secretariat for fiscal year 2022.
- [2] Purita Phuewittaya. (2018). *Relation between Transformational and Academic Administration of Heads of Learning Areas in Schools under the Secondary Educational Service Area Office 2* [Educational Administration]. University of Phayao. (In Thai)
- [3] Teachers Council Secretariat. (2005). *Professional standards in education*. Bangkok: Printing House Teachers Council of Ladprao. (In Thai)
- [4] Teachers Council Regulations on Professional Standards. (2019, March 20). *Government Gazette*. No. 136 Section 68 D. page 18.
- [5] Boonchom Srisaard. (2017). *Basic research and improved edition* (10th printing). Bangkok Suweeriyasan. (In Thai)
- [6] Satian Payothon. (2017). *Developing Program to Strengthen an Effective Team leadership for first-line Secondary School Administrators* [Major Educational Administration and Development]. Maharakam University. (In Thai)
- [7] Sumet Bussaro. (2018). *Empowerment of School Administrators Affecting Teachers' Performance Based on Teacher Professional Standards in Schools under Krabi Primary Education Service Area Offices* [The Degree of Master of Education in Educational Administration School of Educational Studies]. Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai)
- [8] Jarupat Boonsong. (2013). *The Development of Instructional Leadership Indicators of Thai Language Substance Group Heads in Secondary Schools Under the Office of the Basic Education Commission in the Nnortheast* [The Doctor of Education Degree in Leadership in Education Administration]. Sakon Nakhon Rajabhat University. (In Thai)